

IVAN STODOLA
(1888-1977)

Čaj u pána senátora

DEJSTVO ŠTVRTÉ

Výstup 4.

Pani ministrová a tajomník vstupujú, hudba hrá tuš.

MINISTROVÁ

(k dámam, s ktorými si posadajú do grupy. Niektorí páni stoja nablízku) Pán Slivka obetoval vlastnú krv za stranu.
(K spoločnosti.) O čom zaujímavom sté konverzovali?

POTKANOVÁ

Ach, len taký všedný rozhovor, povedala by som vulgárny, tu, hľa, kvôli našim host'om (ukáže na Slivkovcov).

MINISTROVÁ

(útrpne pozrie na nich) Však, však je veľmi ťažká vec vedieť sa pohybovať vo vzdelanej spoločnosti.

VŠETCI

Veru veľmi.

POTKANOVÁ

Človek musí mať výchovu primeranú od malička, aby sa do všetkého rozumel, čo potrebuje. (K Slivkovej.) Ráčite sa zaujímať o umenie?

SLIVKOVÁ

(radosne prekvapená otázkou) Ó, áno, áno! (Chce začať, ale jej nepríde na um.)

POTKANOVÁ

Ach!

SLIVKOVÁ

Áno, tak je, ach, z výtvarného umenia...

POTKANOVÁ

(nedopustí ju k slovu) Z výtvarného umenia najväčší pôžitok nachodím v maliarstve. Pred rokmi, keď som na cestách uzrela napríklad Monnu Lisu v múzeu Louvre v Paríži...

POTKAN

Či to bolo iste v Paríži? Nebolo to v Amsterdame?

POTKANOVÁ

Nevyrušuj, pretrhneš mi nitku rozhovoru. Čože som chcela povedať?

SLIVKOVÁ

(vpadne do toho)

Ach!

POTKANOVÁ

Ach, áno, ach. Ten Leonardo da Vinci bol opravdivý umelec. Miešanie farieb, teplé tóny, harmonická štruktúra a ten božský úsmev nezabudne človek nikdy. Kto raz videl Monnu Lisu, tomu nevymizne tento obraz nikdy z pamäti. Ó, aká si krásna, krásna, prekrásna Monna Lisa!

MINISTROVÁ

(k Slivkovej) Pani senátorová má veľký záujem o umenie, ona sa v tom znamenite vyzná.

KAČKOVÁ

Ó, ja z literatúry zbožňujem poéziu. V rýmoch vysloví básnik svoje myšlienky najkrajšie. Koľký pôvab v týchto slovách. Ej, akože sa začína...

SLIVKOVÁ

Na Kráľovej holi jasná vatra horí.

KAČKOVÁ

(veľmi rýchle, bez citu, medzitým kýva niečo mužovi) Na Kráľovej holi jasná vatra horí, ktože ju nakládol, dvanásti sokoli... Podaj mi vreckovku, vidíš, že ju nemám pri sebe. (Kačka jej podá.)

MINISTROVÁ

(k Slivkovej) Milostivá, prekvapujete ma svojou znalosťou z literatúry.

SLIVKOVÁ

Ó, áno. Najmä hudbu ľúbim. Hudba je mojou najmilšou zábavou.

FIALKOVÁ

(sedí odutá pre peňažnú stratu mužovu, skočí do toho nevrle) To je mojou najmilšou zábavou. (S kyslou tvárou, ide jej do plaču.) Keď počujem krásnu melódiu, tak sa mi zdá, akoby som vyletela na... na... nekonečnom oceáne...

SLIVKOVÁ

Ale nie, do vyšších sfér, hore vysoko, ta, kde zabudne človek na každodenné starosti a lieta sťa vták v nekonečnom oceáne melódie...

FIALKOVÁ

(rozplače sa)

Miloško prehral na ferbli všetky peniaze.

KAČKOVÁ

Vari i môj muž?

FIALKOVÁ

I tvoj, tých osem korún som mu ja požičala.

KAČKOVÁ

Úžasné! Ty podliak!

MINISTROVÁ

(celou autoritou chce vec utíšiť, nahlas) Dámy, dámy, prosím, ste v prítomnosti vlády. Naša pani Fialková (k Slivkovej už teraz nie pohrdavo, ale veľmi priateľsky) je veľká gazdiná.

TAJOMNÍK

(chce prerušiť nepríjemnú scénu a predstaví Sekeru) Pani ministrová, dovoľte mi, aby som vám predstavil pána Sekeru, bývalého poslanca.

MINISTROVÁ

(vstane, lomčomom si ho obzrie odvrchu dospodku) Prosím, ráčte mi ho predstaviť.